

Агата Кристи

Радио

– Преди всичко избягвайте тревоги и вълнения – каза д-р Мейнъл с присъщия на лекарите успокояващ тон.

Госпожа Хартър, както често се случва с хора, свикнали да слушат тези утешителни, но без особено значение думи, го погледна по-скоро с недоверие, отколкото с облекчение.

– Известна сърдечна слабост – продължи докторът непринудено, – но нищо опасно. Уверявам ви. Въпреки това – добави той – ще бъде по-добре да ви инсталират асансьор. Е? Какво ще кажете?

Госпожа Хартър го погледна обезпокоена.

Д-р Мейнъл, напротив, изглеждаше доволен от себе си. Причината да предпочита богатите пациенти пред бедните се състоеше в това, че така, с помощта на въображението си, можеше да препоръчва най-различни средства за техните страдания.

– Да, асансьор – заяви д-р Мейнъл, като се опитваше да измисли нещо още по-смайващо и безрезултатно. – Така ще избегнем всяко прекалено усилие. Ежедневни разходки при хубаво време, но да се избягват стръмните места. И най-важното – добави въодушевено той, – най-разнообразни умствени развлечения. Не мислете за здравето си.

С племенника на старата дама, Чарлз Риджуей, докторът бе малко по-изчерпателен.

– Не искам да ме разбирате погрешно – каза той. Вашата леля може да живее още дълго и навярно ще живее. Но само една силна тревога или малко по-голямо усилие биха попречили на това. – Той шракна с пръсти. – Тя трябва да води извънредно спокоен живот. Никакво напрегане. Никаква преумора. И, разбира се, не бива да й позволявате да размишлява. Трябва да й се осигурят забавления и разнообразни занимания.

– Разнообразни занимания – замислено каза Чарлз Риджуей.

Чарлз беше сериозен младеж, който вярваше, че може да изяви собствените си наклонности винаги, когато имаше възможност за това.

Същата вечер той предложи да се инсталира радиоапарат.

Госпожа Хартър, сериозно разтревожена от идеята за асансьора, се смути и отказа. Чарлз прояви красноречие и убедителност.

– Не мога да кажа, че ми допадат тези новоизмислени придобивки – натъжено продума госпожа Хартър. – Вълните, разбираш ли, електрическите вълни. Могат да ми навредят.

С тон на превъзходство, но съвсем внимателно Чарлз й обясни, че тя напразно се тревожи.

Госпожа Хартър, чиито познания по въпроса бяха съвсем

повърхностни, но която държеше на собственото си мнение, не се остави да бъде убедена.

– Това електричество – плахо мърмореше тя. – Можеш да казваш каквото искаш, но на някои хора електрическият ток действа наистина зле. Аз например винаги имам ужасно главоболие преди буря. Зная си аз.

И поклати авторитетно глава.

Чарлз беше търпелив младеж. И много упорит.

– Скъпа моя лельо Мери – каза той, – нека да ти обясня някои неща.

Беше донякъде специалист по въпроса. И сега изнесе почти цяла лекция; утъпквайки пътя към целта си, той разказваше за разни видове радиолампи, за високи и ниски честоти, за усилватели и кондензатори.

Госпожа Хартър, потънала в море от неразбираеми думи, се предаде.

– Разбира се, Чарлз – промълви тя, – ако ти действително мислиш.

– Скъпа лельо Мери – продължи той ентузиазирано, – ти имаш нужда точно от такова нещо. Радиото няма да ти позволява да скучаеш.

Асансьорът, препоръчан от д-р Мейнъл, бе инсталиран наскоро след това и разстрои почти до смърт госпожа Хартър, защото и тя като мнозина възрастни жени имаше някаква вкоренена неприязън към непознати мъже в къщата си. Подозираше ги всички до един в непочтени намерения спрямо старите сребърни сервизи.

След асансьора пристигна и радиото. Оставиха госпожа Хартър да разгледа противния ѝ предмет: голяма, тромава на вид кутия с копчета отпред.

Чарлз изразходва целия си ентузиазъм, за да я помири с апарата.

Младежът бе в своето амплоа: въртеше копчетата и през всичкото време сладкодумно нареждаше.

Госпожа Хартър седеше търпелива и почтителна в дълбокото кресло, твърдо убедена, че тези неотдавна изобретени нововъведения си бяха абсолютни безсмислици.

– Чуваш ли, лельо Мери, това е Берлин, изумително, нали? Чуваш ли говорителя?

– Освен бръмчене и тракане не чувам нищо друго – каза госпожа Хартър.

Чарлз продължи да върти копчетата.

– Брюксел – съобщи той въодушевено.

– Наистина? – запита госпожа Хартър с едва забележим интерес.

Чарлз отново завъртя копчетата и в стаята проехтя неземеен вой.

– А сега навярно сме в някой кучкарник – заяви госпожа Хартър, на която не липсваше известно чувство за хумор въпреки възрастта.

– Ха-ха-ха! – разсмя се Чарлз. – Ще си имаш весела компания, а, леля Мери? Ще бъде чудесно!

Госпожа Хартър не можа да сдържи усмивката си. Беше много привързана към Чарлз. Няколко години при нея бе живяла една нейна племенница, Мириам Хартър. Възнамеряваше да направи Мириам своя наследница, но момичето не оправда надеждите ѝ. Проявяваше нетърпение и явна досада в компанията на своята леля. Много рядко оставаше вкъщи и както се изразяваше госпожа Хартър, беше едно празноскитащо момиче. Накрая увисна на врата на някакъв младеж, за когото леля и бе показала пълното си неодобрение. Мириам бе отпратена обратно при майка си, придружена от кратко, но ясно писмо, сякаш беше стока. Омъжи се за въпросния младеж и всяка Коледа госпожа Хартър ѝ изпращаше несесер или някое украшение за маса.

Разбрала, че роднинските момичета не я задоволяват, госпожа Хартър насочи вниманието си към момчетата. Изборът на Чарлз се оказа от самото начало успешен. Винаги приятен събеседник на своята леля, той слушаше с подчертан интерес спомените от нейната първа младост. В това отношение беше пълен контраст на Мириам, която искрено се отегчаваше и не го прикриваше. Чарлз никога не се отегчаваше, беше винаги весел и жизнерадостен и често споменаваше на леля си, че тя е една наистина прекрасна и забавна стара дама.

Напълно доволна от новото си откритие, госпожа Хартър писа на своя адвокат и в писмото пожела да бъде изготвено ново завещание. Скоро то ѝ бе изпратено; тя охотно го одобри и подписа.

А сега във връзка с радиото Чарлз завоюва нови победи.

Отначало враждебна, госпожа Хартър скоро се примири, а накрая остана направо възхитена. Много по-доволна беше, когато Чарлз излизаше с приятели. Лошото при Чарлз беше, че просто не оставяше радиото на мира. А госпожа Хартър се наместваше удобно в креслото и слушаше или симфоничен концерт, или лекция за Лукреция Борджия, за живота на Понд, съвършено щастлива и в мир и съгласие с целия свят. Друго бе с Чарлз. Хармонията се нарушаваше от нестройни шумове, докато той въодушевено се опитваше да хване някоя чужда станция. Но вечерите, когато Чарлз отсъстваше, госпожа Хартър наистина много се радваше на радиото. Тя завърташе двете копчета, седаше в дълбокото кресло и доволна слушаше вечерната програма.

Три месеца след инсталирането на радиото се случи първото злокобно произшествие. Чарлз беше отишъл да играе бридж.

Същата вечер по радиото предаваха концерт от балади. Популярна певица изпълняваше „Ани Лори“, когато точно по средата на песента стана нещо неочаквано. Внезапно музиката спря, чу се лек съскащ шум, някакво тракане, а след това всичко затихна. Настъпи мъртва тишина, а после до слуха ѝ стигна едва доловимо ниско бръмчене.

Кой знае защо, госпожа Хартър реши, че апаратът предава от много далеч, а после по него заговори ясен и отривист глас – мъжки глас с лек ирландски акцент.

– *Мери, чуваш ли ме? Говори Патрик. Скоро ще дойда да те взема. Ще бъдеш готова, нали, Мери?*

Почти веднага след това звуците на „Ани Лори“ отново изпълниха стаята.

Госпожа Хартър застана нащрек, с ръце стиснали здраво страничните облегалки на стола. Сънувала ли беше? Патрик! Гласът на Патрик! Гласът на Патрик ѝ говореше в тази стая. Не, трябва да е било сън, навярно халюцинация. Сигурно бе задрямала за минута-две. Странен сън – гласът на мъжа и да се обръща към нея по ефира. Поизплаши се. Какви бяха думите му?

„Скоро ще дойда да те взема, Мери. Ще бъдеш готова, нали?“

Беше ли това предчувствие и можеше ли да бъде? Сърдечната слабост. Сърцето. Ясно, годинките се трупаха.

– Предупреждение, това е – каза си госпожа Хартър, надигна се бавно и мъчително от стола и добави многозначително: – А колко пари похарчихме за този асансьор.

Тя не спомена на никого за този случай, но следващите два-три дена остана замислена и леко угрижена.

А след това случаят се повтори. Отново бе сама в стаята. Радиото предаваше оркестрови пиеси и изведнъж замря също тъй внезапно, както преди. Отново последва тишина, обзе я чувството за далечно разстояние и накрая прозвуча гласът на Патрик, не какъвто го помнеше като жив, а някак изтънял, далечен и особено неземан.

– *Говори Патрик. Мери, ще дойда да те взема много скоро.*

Появи се тракане, съскащ шум и отново зазвучаха оркестровите пиеси.

Госпожа Хартър погледна часовника. Не, този път не спеше. Будна и в пълно съзнание тя бе чула гласа на Патрик. Не беше халюцинация, сигурна беше. Объркана, тя се опита да си припомни всичко, което

Чарлз ѝ бе обяснил за теорията на вълните по ефира.

Възможно ли бе наистина Патрик да ѝ заговори? И неговият глас да долети по въздуха? Имаше някакво прекъсване в дължината на вълните или нещо подобно. Спомни си, че Чарлз бе разказвал за „въздушен луфт в скалата“. Навярно прекъснатите вълни бяха обяснение за всички така наречени психологически явления? Не, в тази идея нямаше нищо неестествено. Говорил ѝ беше Патрик. И за да я подготви за близкото бъдеще, си бе послужил със съвременната техника.

Госпожа Хартър позвъни на прислужницата си Елизабет.

Елизабет беше висока суха жена на около шейсет години. Под привидната ѝ студенина се криеше неподправено чувство на привързаност и любов към господарката ѝ.

– Елизабет – обърна се госпожа Хартър към преданата си помощница, когато тя се появи, – спомняш ли си какво ти бях казала? Най-горното ляво чекмедже на писалището. Заключено е с дългия ключ с бял етикет. Готово ли е всичко?

– За какво, госпожо?

– За моето погребение – пресипнало отвърна госпожа Хартър. – Знаеш прекрасно за какво говоря, Елизабет. Самата ти ми помогна да подредя тези неща там.

Лицето на Елизабет странно промени израза си.

– О, госпожо – проплака тя, – не се занимавайте с тези неща. Точно си мислех, че напоследък изглеждате много по-добре.

– Рано или късно всички ще си отидем по реда – каза госпожа Хартър деловито. – Аз вече прехвърлих седемдесетте, Елизабет. Хайде, хайде, не бъди глупава. Ако наистина ти се плаче, върви и плачи другаде.

Елизабет се оттегли, подсмърчайки.

Госпожа Хартър я отпрати с признателен поглед.

– Стара неразумна глупачка, но предана – каза си тя, – много предана. Колко ли ѝ бях оставила – сто лири или само петдесет? Сигурно сто. Толкова отдавна е при мен.

Този въпрос безпокоеше старата дама и на другия ден тя седна и написа писмо до адвоката си, в което го молеше да ѝ изпрати завещанието, за да провери нещо в него. Същия ден по обяд Чарлз каза нещо, което я порази.

– А, да не забравя, лельо Мери – започна той. – Кой е онзи смешен стар чичко горе в стаята за гости? Имам предвид портрета над камината. Старото конте с кожен шлем и бакенбарди?

Госпожа Хартър го изгледа строго.

– Това е чичо ти Патрик като млад – каза тя.

– О, прощавай, лельо Мери, много съжалявам. Не исках да те наскърбя.

Госпожа Хартър прие извинението, свеждайки достойно глава.

Чарлз продължи с доста несигурен тон:

– Чудех се само. Знаеш ли – той спря нерешително и госпожа Хартър рязко попита:

– Е? Какво щеше да кажеш?

– А нищо – бързо измърмори Чарлз. – Впрочем – нищо, което да има някакъв смисъл за теб.

За момент старата дама остана безмълвна, но същия ден по-късно, когато бяха сами, тя отново подхвана обедната тема.

– Бих искала да ми кажеш, Чарлз, какво те накара да ме попиташ за онзи портрет на чичо ти.

Чарлз изглеждаше смутен.

– Казах ти, лельо Мери. – Нищо повече освен глупавото ми въображение, но това е напълно абсурдно.

– Чарлз – заяви госпожа Хартър с деспотичния си глас. – Настоявам да ми кажеш.

– Добре, скъпа лельо, щом искаш. Стори ми се, че миналата нощ го видях – искам да кажа, мъжа от портрета – да наднича от крайния прозорец на горния етаж точно когато си идвах по пътеката. Вероятно е било някакво отражение от прозорците. Чудех се кой ли може да бъде: лицето имаше вид на човек от ранния викториански период, ако разбираш какво искам да кажа. После Елизабет каза, че в къщата няма нито гости, нито други посетители, а след това, когато се качих до стаята за гости, видях портрета над камината. Моят човек оживял. Лесно си обясних случая: подсъзнанието или кой знае какво. Навярно няколко дена преди това несъзнателно съм видял портрета и после просто съм си въобразил, че виждам лицето на прозореца.

– Крайния прозорец, казваш? – живо запита госпожа Хартър.

– Да, защо?

– Така – отвърна госпожа Хартър. Независимо от думите си обаче тя се разтревожи.

Едно време тази стая беше съблекалнята на мъжа ѝ.

Същата вечер Чарлз отново не беше вкъщи и госпожа Хартър седеше и слушаше радиото в трескаво нетърпение. Чуе ли пак тайнствения глас, за последен път ще се убеди, че може да има контакти с друг свят.

Сърцето ѝ затуптя ускорено, но тя не се изненада, когато се появи

същата пауза и след обичайния интервал от мъртво мълчание наново проговори слабият, далечен ирландски глас.

– Мери, вече си готова, нали. В петък ще дойда за теб. Петък в девет и половина. Не се страхувай – няма да почувстваш никаква болка. Бъди готова.

После, почти прекъсвайки последната фраза, музиката на оркестъра отново зазвуча, шумна и нестройна. За миг-два госпожа Хартър остана неподвижна. Лицето ѝ бе побеляло, а около устните изглеждаше посърнало и изпито.

Изведнъж тя се изправи и седна до писалището си. С разтреперана ръка написа следните редове:

ТАЗИ ВЕЧЕР В 9,15 ЧАСА ЧУХ ЯСНО ГЛАСА НА МОЯ
ПОКОЕН СЪПРУГ. ТОЙ МИ СЪОБЩИ, ЧЕ ЩЕ ДОЙДЕ ДА МЕ
ВЗЕМЕ В ПЕТЪК ВЕЧЕРТА В 9,30 ЧАСА. АКО УМРА НА
ТОЗИ ДЕН И В ТОЗИ ЧАС, БИХ ИСКАЛА ТЕЗИ ФАКТИ ДА
СТАНАТ ИЗВЕСТНИ, КОЕТО НЕСЪМНЕНО ЩЕ ДОКАЖЕ
ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ОБЩУВАНЕ СЪС СВЕТА НА
ДУХОВЕТЕ.

Мери Хартър.

Госпожа Хартър прочете още веднъж написаното, постави листа в плик и го адресира. После натисна звънеца и тутакси се появи Елизабет. Госпожа Хартър стана от писалището и подаде току-що написаната бележка на старата жена.

– Елизабет – каза тя, – ако умра в петък вечерта, искам тази записка да бъде предадена на д-р Мейнъл. Не – Елизабет направи опит да протестира, – няма да спориш с мен. Ти често ми разказваш, че вярваш в предчувствия. Сега аз имам такова предчувствие. И още нещо. В завещанието си съм ти оставила 50 лири. Бих искала да ти оставя 100. Ако не мога да отида до банката, преди да умра, за това ще се погрижи господин Чарлз.

Както и преди, госпожа Хартър набързо прекъсна развълнуваните протести на разплаканата Елизабет. В изпълнение на решението си на следното утро старата дама поговори за това и с племенника си.

– Запомни, Чарлз, ако стане нещо с мен, Елизабет трябва да получи допълнително 50 лири.

– Много си мрачна тези дни, лельо Мери – весело подхвана той. – Какво трябва да стане с теб? Според д-р Мейнъл след двайсетина

години ще празнуваме твоята стогодишнина!

Госпожа Хартър му се усмихна мило, но не отговори. След минута-две тя каза:

– Какво ще правиш в петък вечер, Чарлз?

Чарлз я погледна малко изненадано.

– Истината е, че семейство Юинг ме поканиха за партия бридж, но ако ти искаш да остана у дома.

– Не – решително заяви госпожа Хартър. – В никакъв случай. Говоря сериозно, Чарлз. Специално в петък вечер предпочитам да бъда сама.

Чарлз я погледна заинтригуван, но госпожа Хартър не му даде повече обяснения. Беше смела и решителна дама и чувстваше, че трябва сама да се справи със странните си преживявания.

В петък вечерта къщата беше абсолютно смълчана. Както обикновено, госпожа Хартър седеше в дълбокото кресло близо до камината. Всичко бе готово. Сутринта ходи до банката, изтегли 50 лири в банкноти и ги даде на Елизабет въпреки разплаканите ѝ протести. Отдели и подреди всичките си лични принадлежности, а на едно-две от бижутата си сложи етикетчета с имената на приятели и роднини. Подготви и списък с инструкции за Чарлз. Устърският сервиз за чай да се даде на братовчедката Емма. Дълбоките чаши от севърски порцелан – на младия Уилям, и така нататък.

Сега тя погледна дългия плик в ръката си и извади от него сгънат документ. Това бе завещанието ѝ, изпратено от господин Хопкинсън по нейно нареждане. Беше го прочела внимателно, но сега го прегледа още веднъж, за да си го припомни. Бе кратък, лаконично написан документ. Дарение от 50 лири на Елизабет Маршъл като възнаграждение за върнатата ѝ служба, две дарения по 500 лири на една сестра и една първа братовчедка и останалата част на любимия ѝ племенник Чарлз Риджуей.

Госпожа Хартър поклати глава. Когато тя умре, Чарлз ще бъде богат. Е, момчето се бе държало толкова мило с нея. Винаги внимателен, всеотдаен, с весел нрав, и през цялото време я забавляваше.

Погледна часовника. Три минути до девет и половина. Беше готова. А беше и спокойна – напълно спокойна. Въпреки че няколко пъти си повтори тези думи, сърцето ѝ биеше особено неравномерно. Самата тя едва съзнаваше това, но нервите ѝ бяха опънати до крайност.

Девет и половина. Включи радиото. Какво ще чуе? Познатия глас, който ще съобщи прогнозата за времето, или онзи далечен глас на човека, умрял преди двайсет и пет години?

Но тя не чу нищо. Вместо това до нея долетя познат звук, който

можеше добре да разграничи, но който тази нощ я накара да почувства една ледена ръка върху сърцето си. Суетене пред входната врата.

И отново същият звук. После из стаята премина вълна студен въздух. Сега госпожа Хартър не се съмняваше повече в своите усещания. Страхуваше се. Нещо повече – ужасяваше се.

Внезапно през ума ѝ мина една мисъл: **ДВАЙСЕТ И ПЕТ ГОДИНИ СА ДЪЛГО ВРЕМЕ. СЕГА ПАТРИК Е ЕДИН НЕПОЗНАТ ЗА МЕН ЧОВЕК.**

Ужас! Това, значи, беше усещането ѝ!

Леки стъпки пред вратата-леки стъпки, които постепенно заглъхнаха. После вратата тихо се отвори докрай.

Олюлявайки се, госпожа Хартър с мъка се изправи на крака; очите ѝ се спряха на отворената врата, нещо се плъзна от ръцете ѝ, полетя и падна върху решетката в камината.

Тя издаде задавен вик, който замря още в гърлото ѝ. В неясната светлина на вратата стоеше позната фигура с кестенява брада и бакенбарди и старомодно викторианско палто.

ПАТРИК БЕ ДОШЪЛ ЗА НЕЯ!

Сърцето ѝ подскочи ужасено и спря. Тя се свлече на пода сред куп дрехи.

Час по-късно Елизабет я намери на същото място.

Веднага повикаха д-р Мейнъл, а когато се обадиха на Чарлз, той набързо се върна от партията бридж. Но нищо не можеше да се направи. Вече никой на този свят не можеше да ѝ помогне.

Чак след два дена Елизабет си спомни за бележката, която ѝ бе дала нейната господарка. Д-р Мейнъл я прочете с голям интерес и я показа на Чарлз Риджуей.

– Много сериозно съвпадение – каза той. – Очевидно вашата леля е имала халюцинации относно гласа на покойния си съпруг. Навярно напрежението на нервите ѝ е стигнало до такава точка, че възбудата се е оказала фатална и когато е дошъл указаният час, тя е умряла от сърдечен удар.

– Самовнушение? – запита Чарлз.

– Нещо от този род. Резултатите от аутопсията ще ви бъдат представени колкото е възможно по-скоро, въпреки че лично аз нямам никакви съмнения по въпроса.

При създадите се обстоятелства една аутопсия беше желателна, макар и само формална.

Чарлз кимна и знак на съгласие.

Предишната нощ, когато прислугата си бе легнала, той беше отстранил жицата, прекарана от задната част на радиоапарата до неговата спалня на горния етаж. Нощта бе твърде хладна и той предварително помоли Елизабет да напаля камината в неговата стая; там бе изгорил кестенявата брада и бакенбарди. Викторианските дрехи на покойния си чичо постави във вмирисания на камфор сандък на тавана.

Така както се очертаваха нещата, той се намираще в пълна безопасност. Неговият план, неясните рамки, на който за първи път се оформи в главата му, когато д-р Мейнъл бе споменал, че при необходимите грижи леля му може да живее още дълги години, възхитително бе успял. Внезапен сърдечен удар, каза д-р Мейнъл. Чарлз, този предан младеж, любимец на старите дами, се усмихна наум.

Когато докторът си отиде, Чарлз се зае със задълженията си почти механически. Трябваше да се уредят някои последни подробности във връзка с погребението. Роднините, идващи отдалеч, трябваше да имат необходимите удобства. Някои от тях щеше да настани и за през нощта. Чарлз се справи с всичко това бързо и методично под акомпанимента на собствените си размишления.

ЧИСТА РАБОТА! И това тегло падна! Никой, а най-малко мъртва му леля, не знаеше в какво гибелно затруднение бе изпаднал Чарлз. Делата му, умело прикривани от очите на хората, го теглеха към действителността винаги когато пред него се изпречеше сянката на затвора.

Ако за няколко месеца не успееше да събере една значителна сума пари, гибелта и разорението щяха да го погледнат право в лицето. Сега всичко бе наред. Чарлз се усмихна на себе си. Благодарение на да, всъщност това бе една най-обикновена малка шега нямаше нищо престъпно в ТОВА – а той бе спасен. Сега бе станал много богат. Не изпитваше никакви съмнения по въпроса, тъй като госпожа Хартър никога не беше крила намеренията си.

И като в унисон с неговите мисли през вратата надникна Елизабет, която съобщи, че господин Хопкинсън е пристигнал и желае да го види.

Точно навреме, помисли Чарлз. Потискайки желанието си да изсвири с уста, той придаде на лицето си подходящ за случая сериозен вид и се отправи към библиотеката. Там поздрави изключително акуратния възрастен джентълмен, който вече четвърт век бе юридически съветник на покойната госпожа Хартър.

В отговор на поканата на Чарлз адвокатът седна и като се изкашля сухо, започна да разисква деловите въпроси.

– Не можах да разбера напълно вашето писмо до мен, господин

Риджуей. Вие навярно сте останали с впечатление, че завещанието на покойната госпожа Хартър се съхранява от нас?

Чарлз го погледна вторачено.

– Но, разбира се чувал съм лея си да казва това.

– Точно така, точно така. То беше съхранявано от нас.

– Беше?

– Да, правилно ме чухте. Госпожа Хартър ни писа да ѝ изпратим завещанието миналия вторник.

Чувство на безпокойство се прокрадна у Чарлз. Усети далечно предчувствие за нещо неприятно.

– Несъмнено то ще бъде открито сред нейните книжа – продължи адвокатът с равен глас.

Чарлз не каза нищо. Страх го бе да се довери на езика си: Бе прегледал доста внимателно книгата на госпожа Хартър, поне достатъчно, за да е напълно сигурен, че между тях няма никакво завещание. Миг след това, когато бе вече в състояние да се владее, той обясни това. Собственият му глас звучеше нереално в ушите му, а по гърба му сякаш се стичаше студена вода.

– Проверил ли е някой вещите ѝ? – запита адвокатът.

Чарлз отвърна, че личната и прислужница Елизабет е направила това. Господин Хопкинсън предложи да повикат Елизабет. Тя веднага дойде, сериозна и изправена, и с готовност отговори на зададените ѝ въпроси.

Беше прегледала всички дрехи и лични вещи на господарката си. Бе абсолютно сигурна, че сред тях няма никакъв юридически документ, приличен на завещанието. Знаеше добре какво представлява то – сутринта преди смъртта нещастната ѝ господарка го държала в ръцете си.

– Сигурна ли сте? – внезапно попита адвокатът.

– Да, господине. Самата тя ми каза. И ме накара да приема петдесет лири в банкноти. Завещанието беше поставено в дълг син плик.

– Точно така – отвърна мистър Хопкинсън.

– Сега си спомням – продължи Елизабет, – че същият син плик беше тук, на тази маса, на следната сутрин – само че празен. Аз го поставих на писалището.

– Помня, че го видях там – каза Чарлз.

Той стана и отиде до бюрото. Миг след това се върна с плик в ръка и го подаде на господин Хопкинсън. Последният го разгледа и поклати глава.

– Това е пликът, с който миналия вторник изпратих завещанието.

Двамата мъже изгледаха Елизабет подозрително.

– Има ли още нещо, господине? – запита тя смирено.

– Засега не, благодаря.

Елизабет се запъти към вратата.

– Една минута – каза адвокатът. – Гореше ли огън в камината онази вечер?

– Да, господине. Там винаги гори огън.

– Благодаря. Това е достатъчно.

Елизабет излезе. Чарлз се наклони напред и положи разтрепераната си ръка на масата.

– Какво имате предвид? За какво намекувате?

Господин Хопкинсън поклати глава.

– Да се надяваме все пак, че завещанието ще се намери. Ако ли не.

– Е, ако не се намери?

– Боя се, че съществува само едно възможно обяснение. Вашата леля е помолила да ѝ изпратим завещанието, за да го унищожи. Като не е искала да засегне Елизабет с това си решение, тя ѝ е предала завещаната сума в брой.

– Но защо? – диво извика Чарлз. – Защо?

Господин Хопкинсън се изкашля. Суха кашлица.

– Вие нямахте ли, хм недоразумения с вашата леля, господин Риджудей? – промълви той.

Чарлз отвори уста от изненада.

– Не, разбира се – извика той разпалено. – Бяхме много внимателни и привързани един към друг до последната секунда.

– Аха! – изрече господин Хопкинсън, без да го погледне.

Внезапно Чарлз почувства с ужас, че адвокатът не му вярва. Кой знае какво бе дочул този сух кокалест старик. Навярно и до него бе достигнала мълвата за непочтените дела на Чарлз. При това в неговото предположение нямаше нищо неестествено – мълвата е стигнала и до госпожа Хартър и тогава между леля и племенник се е състояла разправия по въпроса.

А не беше така! Това бе един от най-горчивите мигове в кариерата на Чарлз; До този момент бяха вярвали на лъжите му. А сега, когато говореше истината, отказваха да му вярват. Каква ирония!

Не е възможно леля му да е изгорила завещанието! Не е възможно.

Мислите му изведнъж се изпариха. Каква бе тази картина пред очите му? Една стара дама с ръка на сърцето нещо се плъзва лист хартия полетял към нажежените до червено въглени.

Лицето на Чарлз потъмня. В следния миг той чу пресипнал глас – неговия собствен глас – да пита:

– А ако това завещание никога не бъде намерено?

– Съществува едно по-старо завещание на госпожа Хартър, което е още при мен. С дата септември 1920 г. Според него госпожа Хартър оставя всичко на своята племенница Мириам Хартър, сега Мириам Робинсън.

Какво казва старият глупак? Мириам? Мириам, с нейния безличен съпруг и четирите ѝ сополиви изродчета? Цялата му изобретателност – за някаква си Мириам!

Телефонът до лакътя му рязко иззвъня. Той вдигна слушалката. Беше гласът на доктора, сърдечен и вежлив.

– Вие ли сте, Риджуей? Смятах, че ви интересува. Аутопсията току-що привърши. Причината за смъртта е точно както предполагах. Но всъщност сърдечната слабост е била много по-сериозна, отколкото дозирах, докато тя бе жива. И при най-добрите грижи не би могла да преживее повече от два месеца. Смятах, че ви интересува. Малко или много, би могло да ви утеша все пак.

– Прощавайте – каза Чарлз. – Бихте ли повторили това?

– Не би могла да преживее повече от два месеца каза докторът с малко по-висок глас. – Всяко зло за добро нали разбирате, скъпи приятелю?

Но Чарлз вече бе затворил слушалката. Съзнаваше, че гласът на адвокатата идва някъде отдалеч.

– За бога, господин Риджуей, болен ли сте?

По дяволите всички! И адвокатът със самодоволното си лице. И онова отвратително старо магаре Meinъл. Никаква надежда – само сянката на затворническата стена.

Почувства, че Някой си играе с него – като котка с мишка. В този момент Някой навярно се смееше.

КРАЙ

© 1933 Агата Кристи
© 1991 Юлия Бучкова-Малеева, превод от английски

Agatha Christie
Wireless, 1933

Сканиране, разпознаване и редакция: pqgolova, 2007

Публикация:

Агата Кристи. Чудовището на смъртта (Сборник разкази)
ИК „Пейо К. Яворов“

Agatha Christie. The Hound of Death. 1933

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4638>]